

اینفوگرافیک

جنگ علیه ایران به کمدلباس رسید

افزایش قیمت نفت، مواد پتروشیمی و حمل و نقل، هزینه تولید پوشاک در آسیا را بالا برده و موج گرانی را به زنجیره جهانی لباس رسانده است. شوک نفتی ناشی از جنگ ایران، هزینه تولید پوشاک در آسیا را بالا برده و زنجیره تأمین برندهای بزرگی مانند زارا و اچ اندام را تحت فشار قرار داده است. موج افزایش هزینه‌ها اکنون تا کارخانه‌های پوشاک جنگ در خاورمیانه فقط قیمت نفت و سوخت را بالا نبرده است؛ موج افزایش هزینه‌ها اکنون تا کارخانه‌های پوشاک در آسیا رسیده است. بر رسانی وضعیت تولیدکنندگان در هند و بنگلادش نشان می‌دهد افزایش قیمت نفت، مواد پتروشیمی، انرژی و حمل و نقل، هزینه تولید لباس را بالا برده و در صورت ادامه این شرایط، بخشی از این هزینه به مصرف‌کننده منتقل خواهد شد.

یکی از مهم‌ترین کالاهای انتقال این شوک، پلی‌استر است؛ ماده‌ای که از مشتقات نفت تولید می‌شود و حدود ۵۹ درصد تولید جهانی الیاف را در اختیار دارد، بنابراین هر اختلال در بازار نفت و فرآورده‌های نفتی می‌تواند هزینه تولید نخ و پارچه‌های مصنوعی را افزایش دهد.

پلی‌استر است، اعلام کرده هزینه خرید ۲ ماده اولیه‌اش یعنی PTA و MEG حدود ۳۰ درصد افزایش یافته است.

این افزایش هزینه به دلیل رشد قیمت مواد اولیه از سوی تأمین‌کنندگان چینی و اختلال عرضه از خاورمیانه رخ داده است.

۵۹ درصد	سهم پلی استر از پوشاک جهان
۳۵ درصد	میزان افزایش قیمت مواداولیه نفت پایه در بازار پوشاک
۱۵ درصد	میزان افزایش قیمت نخ
۱/۷ تریلیون دلار	ارزش صنعت جهانی مد و پوشاک
۳۰۰ میلیون نفر	میزان اشتغال در زنجیره جهانی مد و پوشاک
۱۰ درصد	میزان رشد سالانه پوشاک مبتنی بر پلی استر

بیش از یک میلیون قالیباف، بدون بیمه

از حدود ۱/۴ تا ۱/۴ میلیون قالیباف شناسایی شده، فقط ۱۵۰ هزار نفر بیمه هستند، محدودیت بودجه، مانع توسعه پوشش بیمه‌ای شده است. صنعت فرش دستباف ایران در کنار ارزش اقتصادی و فرهنگی خود، همچنان با یک مشکل قدیمی در حوزه حمایت اجتماعی روبه‌روست؛ بخش بزرگی از قالیبافان کشور هنوز تحت پوشش بیمه قرار ندارند. معاون امور تولید مرکز ملی فرش ایران اعلام کرده است که در حال حاضر نزدیک به ۱۵۰ هزار قالیباف بیمه هستند، درحالی‌که تعداد قالیبافان شناسایی‌شده کشور حدود ۱/۳ تا ۱/۴ میلیون نفر برآورد می‌شود.به گزارش همشهری، به این ترتیب، پوشش بیمه‌ای قالیبافان حدود ۱۱ درصد است و به بیان دیگر، بیش از یک میلیون و ۱۵۰ هزار تا یک میلیون و ۲۵۰ هزار قالیباف خارج از این پوشش قرار دارند. یاسر حنیفی، معاون امور تولید مرکز ملی فرش ایران، مهم‌ترین مانع افزایش این پوشش را محدودیت اعتبارات ستوانی عنوان کرده است.بر اساس قانون بیمه اجتماعی قالیبافان و شغلان صنایع دستی شناسه‌دار، ۲۰ درصد سهم مربوط به کارفرما از سوی دولت پرداخت می‌شود و ۷ درصد سهم بیمه‌شده نیز توسط خود قالیباف پرداخت می‌شود. با این حال، اعتباری که هر سال در بودجه برای این بخش اختصاص پیدا می‌کند، در بسیاری از موارد پاسخگوی تعداد متقاضیان جدید نیست. در عمل، افزایش تعداد بیمه‌شدگان به ظرفیت بودجه وابسته است، با خروج برخی بیمه‌شدگان به دلیل پرازنشستگی، تغییر شغل یا دلایل دیگر، افراد جدید جایگزین آنها می‌شوند؛ بنابراین ظرفیت موجود حفظ می‌شود اما لزوماً به‌معنای افزایش قابل توجه تعداد بیمه‌شدگان نیست.

۱۵۰ هزار نفر	تعداد قالیبافان تحت پوشش بیمه
۱/۳ تا ۱/۴ میلیون نفر	تعداد قالیبافان شناسایی‌شده در کشور
۱/۱۵ میلیون نفر	برآورد تعداد قالیبافان خارج از پوشش بیمه، با احتساب کف جمعیت شناسایی‌شده
۱۱ درصد	سهم قالیبافان بیمه‌شده از کل قالیبافان شناسایی‌شده
۲۵ درصد	سهم بیمه‌ای که در بیمه قالیبافان توسط دولت پرداخت می‌شود.
۷ درصد	سهم پرداختی قالیبافان در بیمه اجتماعی قالیبافان
۱۳۹۷ سال آغاز نگاهنامه	مرکز ملی فرش ایران با صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشایر

۱ میلیون تومان

دولت مصوبه پرداخت بخشی از کمک‌های رفاهی کارکنان از طریق کیف پول الکترونیک را ابلاغ کرد. براساس مصوبه تازه هیأت وزیران، دستگاه‌های دولتی مکلف شده‌اند درصورت اعلام رضایت کارکنان، حداقل ماهانه یک میلیون تومان از کمک‌های رفاهی مصوب را در قالب افزایش موجودی «کیف پول ایران» پرداخت کنند.

کمین کلاهبرداران در پلتفرم‌های طلا

بازار طلای آنلاین در حالی بزرگ شده که هنوز معلوم نیست پشت طلای فروخته‌شده چه میزان دارایی واقعی وجود دارد

سینا احدیان | روزنامه‌نگار | هشدار درباره آینده پلتفرم‌های طلا و رمز ارز این بار با یک تغییر صریح همراه شده است؛ سونامی کلاهبرداری. نوش آفرین مومن واقعی، معاون سابق فناوری‌های نوین بانک مرکزی، بعد از پلیس و اتحادیه طلا و جواهر با هشدار نسبت به ادامه روند کند نظارت گفته است نگرانی درباره خالی‌فروشتی برخی پلتفرم‌ها وجود دارد و در صورت ادامه این وضعیت، بازار طلا و رمز ارز ممکن است در شرایط بحرانی با موج گسترده‌ای از کلاهبرداری مواجه شود. به‌گفته مومن واقعی، نظارت بر ایجاد سامانه کنترل

گزارش

تگرانی در ساره کلاهبرداری در بازار طلای آنلاین فقط به اظهارات یک مقام سابق بانک مرکزی محدود نمی‌شود. رئیس پلیس فتا نیز اخیراً ضمن هشدار درباره فعالیت پلتفرم‌های آنلاین طلا بر ضرورت جلوگیری از خالی‌فروشی تأکید کرده است. براساس اظهارات معاون پلیس فتا طی ۳ سال گذشته ۸۰۰ هزار وند کلاهبرداری مرتبط با پلتفرم‌های آنلاین طلا تشکیل شده است. او همچنین از توقف یک پلتفرم به دلیل خالی‌فروشی خبر داده است. در گزارش‌های منتشرشده درباره این پرنده، تعداد کاربران این پلتفرم حدود ۲۰۰ هزار نفر اعلام شده است. هرچند این عدد به‌معنای ۲۰۰ هزار مورد خالی‌فروشی نیست اما ماجرای توقف یک پلتفرم به دلیل خالی‌فروشی نشان می‌دهد نگرانی درباره پشتوانه واقعی دارایی‌های عرضه‌شده صرفاً یک بحث تئوریک نیست.

هشدار پلیس: پرونده‌ها در حال افزایش است

اتحادیه طلا هم هشدار داده بود

اتحادیه طلا و جواهر تهران نیز طی ۲ سال گذشته بارها نسبت به فعالیت این پلتفرم‌ها هشدار داده است.

نادر پذیرافشان، رئیس اتحادیه طلا و جواهر تهران، پیش‌تر گفته بود این اتحادیه به بیش از ۱۶ جلسه با دستگاه‌های مختلف درباره فعالیت پلتفرم‌های آنلاین طلا مذاکره و ۱۴ نامه به دستگاه‌های ذریط ارسال کرده است. او همچنین از بروز محدودیت‌هایی برای برخی کاربران در زمان بحران و مشکل در فروش با برداشت دارایی در برخی پلتفرم‌ها خبر داده بود؛ مسائلی که اهمیت نقدشوندگی واقعی این دارایی‌ها را در شرایط بحرانی برجسته می‌کند.

آزمون واقعی در روز بحران

پلتفرم‌های فروش طلا در روزهای عادی ممکن است کاملاً بدون مشکل به مشتریان خدمات بدهند. آزمون اصلی اما زمانی است که بازار با یک شوک مواجه شود.

جهش قیمت طلا، تشدید ریسک‌های سیاسی، اختلال اینترنت یا هجوم همزمان مشتریان برای فروش و دریافت طلای فیزیکی می‌تواند توان واقعی یک پلتفرم را مشخص کند. در چنین شرایطی، دیگر تعداد کاربران، تبلیغات یا ارزش معاملات اهمیتی ندارد. موجودی واقعی خزانه و توان ایفای تعهدات تعیین‌کننده است. اگر موجودی واقعی یک پلتفرم با تعهداتش همخوان باشد بحران مدیریت می‌شود اما اگر بخشی از طلای فروخته‌شده پشتوانه نداشته باشد مشکل یک شرکت می‌تواند به بحران اعتماد در کل بازار طلای آنلاین تبدیل شود.

چرا بانک مرکزی وارد میدان شده است؟

پاسخ به همین نگرانی‌ها باعث شده بانک مرکزی به سمت راه‌اندازی سامانه‌ای برای کنترل پشتوانه پلتفرم‌های طلا حرکت کند.

قرار است در این سامانه، موجودی طلای واقعی با میزان تعهد پلتفرم‌ها به مشتریان تطبیق داده شود و از ایجاد تعهد بیش از موجودی جلوگیری شود. طبق برنامه اعلام‌شده، سکوهای فعال باید تا پایان شهریور به سامانه ناظر متصل شوند. این سامانه می‌تواند مهم‌ترین ابزار برای مقابله با خالی‌فروشی باشد البته به شرطی که نظارت آن مستمر و برخط باشد و فقط پس از بروز مشکل وارد عمل نشود.

مشکل فقط خالی‌فروشی نیست

در بازار طلای آنلاین نگرانی فقط این نیست که یک پلتفرم چه میزان طلا در اختیار دارد. مسئله مهم‌تر این است که چه نهادی این موجودی را تأیید می‌کند و چند وقت یکبار این کار انجام می‌شود؟ پلتفرم ممکن است مجوز فعالیت با تماد اعتماد الکترونیکی داشته باشد اما این موارد به تنهایی مشخص نمی‌کند در برابر طلایی که به مشتری فروخته شده، چه میزان طلای واقعی در خزانه نگهداری می‌شود. حتی پلیس فتا نیز در هشدارهای خود از مردم خواسته است علاوه بر بررسی مجوزهای قانونی، سابقه فعالیت پلتفرم را بررسی کنند و قریب تبلیغات و وعده‌های غیر متعارف را بخورند.

سونامی قبل از وقوع باید مهار شود

اکنون هشدار سونامی کلاهبرداری در شرایطی مطرح شده که نهادهای مسئول بالاخره به سمت ایجاد زیرساخت کنترل پشتوانه حرکت کرده‌اند. مسئله این است که نظارت نباید پس از ورشکستگی یک پلتفرم یا هجوم مشتریان برای برداشت آغاز شود. بانک مرکزی باید بتواند پیش از وقوع بحران مشخص کند هر پلتفرم چه میزان طلا در خزانه دارد، چه میزان به مشتریان فروخته و نسبت دارایی واقعی به تعهدات آن چقدر است. خزانه نگهداری طلا نیز باید مشخص، قابل حسابرسی و مستقل از پلتفرم باشد. هشدار مومن واقعی را می‌توان از همین زاویه خواند. هنوز برای جلوگیری از یک بحران بزرگ فرصت وجود دارد اما اگر خالی‌فروشی و ضعف نظارت به زمان بحران موکول شود ممکن است هشدار امروز درباره سونامی کلاهبرداری به خبر فردای سونامی مالباختگان تبدیل شود.

نفت ۱۰۵دلاری، کابوس انتخاباتی آمریکا

تثبیت قیمت نفت بالای ۱۰۰دلار به در دسر تازه دولت ترامپ در آستانه انتخابات کنگره تبدیل شده است

بهزاد زنجیر | روزنامه‌نگار | قیمت نفت در حالی بالای ۱۰۵دلار باقی‌مانده که نگرانی‌ها درباره اختلال در عرضه نفت خاورمیانه بازار

گزارش

انرژی را تحت فشار قرار داده است. بهای هر بشکه نفت برنت روز جمعه ابتدا تا نزدیکی ۱۱۰دلار بالا رفت، اما در ادامه عقب‌نشینی کرد و در نهایت روی ۱۰۴دلار و ۱۰ سنت بسته شد. بازار نفت در هفته گذشته تحت تأثیر هم‌زمان چند اتفاق قرار گرفت: از تشدید درگیری نظامی میان ایران و آمریکا تا افزایش ناآمنی در مسیر باب‌المندب و دریای سرخ. در همین حال، پیشروی نیروهای حوثی یمن و تصرف مواضع راهبردی در نزدیکی باب‌المندب و حمله به خط لوله راهبردی شرق – غرب عربستان، نگرانی‌ها درباره امنیت مسیر انتقال نفت عربستان را افزایش داده است.

فدرال رزرو تحت فشار

مشکل بعدی به سیاست پولی آمریکا مربوط می‌شود. فدرال رزرو در شرایط عادی باید برای مقابله با تورم، نرخ بهره را بالا نگه‌دارد یا حتی افزایش دهد. اما اگر هم‌زمان افزایش قیمت انرژی باعث شود خانواده‌ها رشد اقتصادی و مصرف شود، بالا بردن نرخ بهره می‌تواند فشار بیشتری به اقتصاد وارد کند. اکنون این مسئله اهمیت بیشتری پیدا کرده است، چون تورم آمریکا در ماه اوت به ۲/۴ درصد رسیده و تورم هسته نیز در همین ماه ۲/۳ درصد افزایش یافته است. به همین دلیل، بازارها احتمال افزایش نرخ بهره در نشست پیش‌روی فدرال رزرو را بالا برده‌اند.

نفت گران، بنزین گران

اولین اثر افزایش قیمت نفت برای اقتصاد آمریکا در به‌مپ‌بنزین‌ها دیده می‌شود. آمریکا اگر چه به صادرکننده خالص نفت تبدیل شده و نسبت به دهه‌های گذشته وابستگی بسیار کمتری به نفت خارجی دارد، اما قیمت سوخت در این کشور همچنان به قیمت جهانی نفت وابسته است. قاعده کلی بازار آمریکا نشان می‌دهد افزایش هر ۱۰ دلار قیمت نفت خام می‌تواند در نهایت حدود ۲۴ سنت به قیمت هر گالن بنزین اضافه کند، البته به شرط ثابت بودن سایر عوامل بازار. ماندگاری نفت بالای ۱۰۰ دلار فقط خبر بدی برای رانندگان آمریکایی نیست؛ هزینه حمل و نقل، تولید و جابه‌جایی کالای نیز افزایش پیدا می‌کند و بخشی از این‌ها هزینه‌ها به قیمت کالاهای و خدمات منتقل می‌شود.

خطر بزرگ‌تر: کاهش قدرت خرید

مشکل اصلی برای اقتصاد آمریکا از جایی آغاز می‌شود که افزایش قیمت انرژی باعث شود خانواده‌ها پول بیشتری برای بنزین و سوخت بپردازند و در مقابل، پول کمتری برای خرید کالا، رستوران، سفر و سایر خدمات داشته باشند. فدرال رزرو بوسون در بررسی شوک نفتی اخیر می‌گوید افزایش شدید قیمت نفت معمولاً از یک طرف، هزینه‌های اقتصاد را بالا می‌برد و از طرف دیگر، قدرت خرید واقعی مصرف‌کنندگان را کاهش می‌دهد؛ ترکیبی که می‌تواند رشد اقتصادی را تحت فشار قرار دهد.

به زبان ساده، نفت گران برای آمریکایی می‌تواند هم‌زمان اثر داشته باشد: تورم بیشتر و مصرف کمتر. این همان وضعیتی است که اقتصاددانان از آن با عنوان خطر «رکود تورمی» یاد می‌کنند.

۱۶ همت

صندوق بیمه کشاورزی در سال ۱۴۰۴ حدود ۱۶ همت غرامت به کشاورزان پرداخت کرده که نزدیک به ۹/۵ همت آن مربوط به گندم بوده؛ این در حالی است که با افزایش ریسک‌های ناشی از جنگ، پیشنهاد پوشش حوادث ناشی از جنگ از سوی صندوق به سازمان برنامه و بودجه ارائه شده، اما هنوز مصوب نشده است.

گشتی در اقتصاد ایران

مسکن دهک‌های یک تا ۵ در اولویت وزارت راه

وزیر راه و شهرسازی گفت: اعلام قیمت ثابت برای ساخت واحدها و پنهان کردن آثار تورم، موجب نارضایتی و بی‌اعتمادی مردم شده است. فززانه صادق مال‌آورد تأکید کرد: باید هزینه تمام‌شده مسکن از ابتدا شفاف اعلام شود و از ارائه وعده‌هایی که امکان تحقق ندارند، پرهیز شود. او همچنین بر نقش حمایتی بنیاد مسکن، ستاد اجرایی فرمان امام و قرارگاه‌ها در تأمین مسکن محرومان تأکید کرد و خواستار استفاده از ظرفیت زنجیره تأمین این نهادها برای تکمیل پروژه‌ها شد. به‌گفته او، وزارت راه درصدد است با استفاده از منابع صندوق ملی مسکن و تسهیلات تکمیلی، فشار مالی بر متقاضیان دهک‌های یک تا ۵ را کاهش دهد.

ممنوع شدن توزیع گوشت بوفالو برای مصارف خانوار

وزیر جهاد کشاورزی با تأکید بر اینکه گوشت بوفالو برای مصارف صنعتی وارد کشور شده است، گفت: اگر این گوشت بدون اظهار و به نام گوشت دیگری در بازار توزیع شده باشد، حتماً با آن برخورد می‌شود. غلامرضا نوری قزلباغ افزود: واردات گوشت بوفالو با هدف تأمین نیازهای صنعتی انجام شده و مصرف آن برای خانوار مجاز نیست. این اظهارات در شرایطی مطرح شده که بیش از این درباره قانونی بودن توزیع گوشت بوفالو در بازار برای مصارف خانوار و جبران کسری تولید داخلی، دیدگاه‌های متفاوتی مطرح شده بود.

تولید تخم‌مرغ از نیاز کشور بیشتر شد

مدیرعامل اتحادیه مرغ‌داران مین با اعلام اینکه تولید تخم‌مرغ بیش از نیاز داخلی است، گفت: باوجود قرار گرفتن بازار در دوره اوج مصرف، تا پایان سال کمبودی در تأمین این محصول وجود نخواهد داشت. محمد مرادی، افزایش نرخ ارز و رشد قیمت نهاده‌ها و زیرمغذی‌ها را از عوامل افزایش هزینه تولید دانست و گفت: برخی اقلام از جمله متونین، دارو، واکسن، قفس‌خانه، افزودنی‌ها و مکمل‌ها با کمبود عرضه با افزایش شدید قیمت مواجه شده‌اند. به‌گفته مرادی، قیمت سوپاپنر از ۴۶ هزار به ۵۸ هزار تومان رسیده و تخم‌مرغ در واحدهای تولیدی کیلویی ۲۲۰ تا ۲۳۰ هزار تومان عرضه می‌شود.

یارک‌وی

کارگران خواستار بازنگری مزد ۱۴۰۵

توپ در زمین دولت است

نماینده کارگران در شورای عالی کار با اشاره به افزایش شدید قیمت برخی اقلام خوراکی، خواستار اجرای مصوبه بازنگری سبد معیشت و دستمزد کارگران در نیمه دوم سال شد. محمد رضا تاجیک، نماینده کارگران در شورای عالی کار، در برنامه «یارک‌وی» تلویزیون همشهری درباره احتمال افزایش چندمرحله‌ای دستمزد گفت: در اسفند سال گذشته و در جریان مذاکرات شورای عالی کار، باشرکای اجتماعی، به‌ویژه وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، توافق شد که در شهر یورماه سبد معیشت کارگران مجدداً بررسی شود و در صورت بروز تورم مشهود و اثرگذار، برای نیمه دوم سال تصمیم‌گیری شود. او افزود: در جلسه اخیر شورای عالی کار نیز این موضوع را مجدداً مطرح کردیم و نمایندگان کارگری در خواست کردند موضوع بازنگری دستمزد مورد بررسی قرار گیرد. در برخی اقلام خوراکی با رشد بیش از ۲۰۰ درصدی و در مجموع در مواد غذایی با افزایش بیش از ۱۰۰ درصدی قیمت مواجه بوده‌ایم و در نتیجه سفره کارگران روزبه‌روز کوچک‌تر شده و توان آنها برای تأمین هزینه‌های زندگی کاهش یافته است.

تاجیک ادامه داد: از شرکای اجتماعی، به‌خصوص دولت، انتظار داریم به مصوبه سال گذشته بازگردند یا توجه به قولی که داده‌شد، بازنگری مزد را در دستور کار قرار دهند تا شاهد افزایش دستمزد در نیمه دوم سال باشیم. او در پاسخ به این پرسش که آیا دولت برای اجرای این مصوبه اقدام خواهد کرد، گفت: وقتی موضوعی در شورای عالی کار تصویب می‌شود، مسئولیت دولت است که آن را اجرا و تکمیل کند. در سال‌های گذشته نیز بارها شاهد بوده‌ایم که در شورای عالی کار درباره برگزاری نشست‌های مجدد برای بررسی مزد توافق شده است. امسال نیز این موضوع به‌صراحت مطرح و مقرر شد در شهر یورماه بازنگری انجام شود.

نماینده کارگران در شورای عالی کار افزود: اکنون در حالی به پایان شهر یورماه نزدیک می‌شویم که هنوز دعوت‌نامه‌ای برای بررسی دستمزد به تشکیل‌های کارگری ارسال نشده است. انتظار ما این است که دولت به تعهد و مصوبه‌ای که در سال گذشته وجود داشته، عمل کند.

تاجیک درباره میزان احتمالی افزایش دستمزد نیز گفت: پیش از آغاز سال ۱۴۰۵، تصور ما این بود که تورم در محدوده ۳۰ تا ۴۰ درصد قرار داشته باشد و هیچ‌کس پیش‌بینی نمی‌کرد که برخی اقلام خوراکی و سایر کالاهای مورد نیاز زندگی کارگران بارشد ۱۰۰ تا ۲۰۰ درصدی مواجه شوند.

او ادامه داد: در بررسی قیمت برخی اقلام، چه خوراکی و چه غیر خوراکی، شاهد افزایش‌هایی بیش از ۲۰۰ درصد بوده‌ایم. بخشی از این افزایش قیمت‌ها به تبعات رشد نرخ ارز برمی‌گردد، اما در بازار نیز افزایش زیاد قیمت‌ها قابل مشاهده است. برای نمونه، قیمت تن ماهی که در اسفندماه حدود ۱۲۰ هزار تومان بوده، اکنون به حدود ۲۹۰ هزار تومان رسیده است.